

УДК 392.51:784.692.5(477.43/.44)

Володимир КОНОПКА

**ВЕСІЛЬНІ ПЕРЕСПІВИ («ВІВАТИ»)
ЗАХІДНОГО ПОДІЛЛЯ
(на матеріалах с. Новоставці Бучацького
та с. Сороцьке Тербовлянського р-нів
Тернопільської обл.)**

Публікуються короткі весільні пісні, які виконували під час застілля та обдаровування на Західному Поділлі, зокрема у селах Новоставці Бучацького та Сороцьке Тербовлянського р-ну Тернопільської обл.

Ключові слова: Західне Поділля, весільні пісні, переспіви, «вівати».

© В. КОНОПКА, 2017

ISSN 1028-5091. Народознавчі зошити. № 5 (137), 2017

Під час польових етнографічних експедицій на Західному Поділлі для збору матеріалів до теми «Хліборобська обрядовість українців» також записував фольклорні тексти до суміжних тем, зокрема весілля [1; 2; 3]. У цій статті подаю записи зі с. Новоставці Бучацького та с. Сороцьке Тербовлянського районів Тернопільської області [2].

Вагоме місце в структурі традиційного українського весілля займали короткі пісні, які супроводжували відповідні обряди та застілля. На Західному Поділлі такі пісні означували термінами «переспіви», «співанки» (с. Сороцьке), «вівати», «коломийки» (с. Новоставці). Більшість таких пісень мали жартівливий характер.

У цій публікації тексти структурно розділено на дві частини, за часом виконання: 1) в день весілля (з с. Сороцьке); 2) під час обдаровування молодих (з с. Новоставці). Характерно, що першу частину виконували лише під час застілля. Ці тексти розділив на рубрики за принципом, кому адресована пісня: матері, молодій, старостам, музикантам, дружбам, дівчатам, хлопцям, одруженим і старшим чоловікам, одруженим і старшим жінкам, іншому столу, відповідь на співанку. Матеріали вводяться до наукового обігу вперше.

Матері

1. Котилося ябко згори на долину,
Казала я, мамо, що вас не покину.
А я тоє ябко піду тай розкушу,
Тепер я вас, мамо, покинути мушу.
Покину, покину та й зайду в долину,
А в тій долині посаджу калину.
Як будете, мамо, калину ламати,
То будете, мамо, мене вспоминали.
Треба було ябко мені не котити,
Треба було його в саду посадити.
Була б моя дочка вдома ночувала,
Не була б в свекрухи, діток колисала
[2, арк. 2].

Молодій

2. Плила синя квітка, стала ся крутити,
Чи не жаль, Марійко, заміж виходити.
Бо ти не вгадаєш, яка твоя доля,
Що би сь не блукала, як овечка в полі.
А овечка в полі так сумненько бече,
Золотії коси накривають плечі.
Золотії коси, поплітки дрібненькі,
Що їх підплітала мамуся рідненька
[2, арк. 2].

3. Летіла зозуля і пустила пір'я,
Іду за невістку, де гарне подвір'я.

Де гарне подвір'я, де висока брама,
 Іду за невістку, де є добра мама.
 Де є добра мама, де є добрі люди,
 Піду за невістку, там ми добре буде
 [2, арк. 3].

4. Понад нашу хату летіли качата,
 Бувайте здорові, всі мої дівчата.
 Від стріхи до стріхи сипляться горіхи,
 Забувай, сестричко [ім'я], про дівочькі сміхи.
 Сестричко рідненька, що ти си гадаєш,
 Що ти рідну маму нині покидаєш.
 Нині покидаєш і маму, і тата,
 Без тебе, сестричко, буде сумна хата.
 Подружко близенька, як тебе забути,
 Як твої ворота в неділю минути.
 Подивися, [ім'я], голуби літають,
 А вже твій віночок ангели тримають.
 Дарую тя [назва подарунку] на білім підмиску,
 Збери собі гроші, тримай на колицку.
 Замітала я подвір'я, не могла скінчити,
 З ким я тепер буду секрети ділити.
 Нагадай, подружко, тії вечорниці,
 Як ми ся вдівали, в однакі спідниці.
 В однакі спідниці, в блюзочки біленькі,
 А ми собі були, як сестри рідненькі.
 Плила качка, плила, та й в річку пірнула,
 Ти мені, подружко, найвірніша була [2, арк. 3].
5. Даєш мене мамцю, мижі чужі руки,
 Дай ми соловейка, най ми рано збуду.
 Бо чужая мати не буде будити,
 Піде на сусіди, та й буде судити [2, арк. 4].
6. До столу підходжу і собі думаю,
 Що тобі я, сестро, заспівати маю.
 Грайте, музиканти, я буду співати,
 Бо я свою сестру буду дарувати [2, арк. 4].
7. На моїм подвір'ї зацвіли позички,
 Дивуються люди, що нас дві сестрички.
 Не дивуйтесь, люди, якось воно буде,
 Пройде рік за роком, жодної не буде.
 Пройде рік за роком, літа за літами,
 І ми розійдемся від рідної мами.
 Від рідної мами, від рідного тата,
 І буде порожня наша рідна хата [2, арк. 4].
8. Як би була знала, що піду від мами,
 Була б не садила рожу під вікнами.
 Рожу посадила, рожка ся приймила,
 А я свої мамі, жалю наробила [2, арк. 4].
9. Ой іду я дорогою, стала та й слухаю,
 А в мої подружечки музиченьки грають.

Стала на дорозі, прийшла на подвір'я,
 То тобі, подружечко, справляють весілля.
 Стала на дорозі, та й прийшла до хати,
 Прийшла я, подружко, тебе дарувати.
 Буду дарувати, ще й буду співати,
 А вас, музиченьки, прошу гарно грати.
 Дарую, подружко, співаю стихенька,
 Щастя ти бажаю з щирого серденька.
 Дай ти Боже щастя, добру долю мати,
 Щоби ти ніколи не втікала з хати.
 Казала сь подружко, що я горда й пишна,
 Просила сь ми на весілля, я до тебе прийшла.
 Я до тебе прийшла, на порозі стала,
 Я тебе, подружко, навіть не впізнала.
 Пізно вже гадати, пізно сумувати,
 Як приходив [ім'я], було відказати.
 А на тобі вельон білий, мірта зелена,
 Чого ти подружечко, така сумная.
 Подружечко моя, [ім'я] рідненька,
 До кого я прийду в неділю зраненька.
 Ми обі до церкви, ми обі по зілля,
 Ми обі до клубу, як прийде неділя.
 Пригадай си сестро, як ми ся любили,
 Як ми однов стежков до клубу ходили.
 Заросте стежина, заросте травою,
 Куди ми ходили, сестричко з тобою.
 Подружко, подружко, як ти рано встала,
 Що ти си подружко, рано подумала.
 Вже тобі не буде, як то було дівці,
 Ти ся зачесала, постояла в хвіртці
 [2, арк. 5—6].

10. Не дивись, дівчино, що він чорнобривий,
 Дивись, щоб не спала під плотом в кропиві.
 Дівчино, дівчино, що ти наробила,
 Що ти свої коси вельоном накрила.
 Вельоном накрила, і міртом прибрала,
 Як прийде неділя, будеш сумувала.
 Як прийде неділя, вийдеш на вулицю,
 Всі дівчата ходять, а ти молодиця
 [2, арк. 6].
11. Вже тобі, сестричко, буду я кінчати,
 Бо ще маю дещо швагрові сказати.
 Я тобі, швагруню, маю щось сказати,
 Щоби твоя жінка, не втікала з хати.
 Ой не бий сестричку, не вривай ти тіла,
 Вона молоденька тебе дуже хтіла.
 Ти береш сестричку, білу як лілію,
 Як ти скажуть бити, говори не вмію.
 Ти береш сестричку, білу як ту рожу,
 Як ти скажуть бити, говори не можу.
 Вжем переспівала, тепер буду пити,
 Не забудь, сестричко, за куму просити.

Летіла зозуля, та й сказала ку-ку,
Подаймо си, молодята, на прощання руку
[2, арк. 6—7].

Музикам

12. Музики, музики, я б вам заплатила,
Мала дві копійки, та й ті загубила [2, арк. 7].
13. Дякую музики, що сь ти файно грали,
Що би сь ти музики, до раю дістали.
Не до того раю, де святі літають,
А до того раю, де кури сідають [2, арк. 7].
14. Я музиці паляниці, я музиці сала,
А музика чорта з'їла, і не буде грала [2, арк. 7].
15. А я вам, музики, дам з горілки корок,
Заграйте ми вальса, а потім сім-сорок
[2, арк. 7].
16. Я музиці киселю, я музиці бобу,
А музика скрипку в руки і пішов додому
[2, арк. 7].
17. Дякую музики, що сь ти добре грали,
І вам, любі гості, що сь ти вислухали
[2, арк. 7].
18. Дайте музикантам по стакані пива,
Вони мені грали, я їм не платила [2, арк. 7].
19. Дякую музики, що сти файно грали,
Щоб ви по весіллях, саджі вимітали
[2, арк. 7—8].
20. Дякую музики, що сти файно грали,
Щоб ви після смерті в полинах лежали
[2, арк. 8].
21. Заграйте музики, щось вам опірую,
Як знесе когут яйце, то вам подарую
[2, арк. 8].
22. Музики, музики, та вам вже не грати,
А вам старі кози, та й з ними гуляйте
[2, арк. 8].
23. Музики, музики, я вас перепрошу,
Як буду віддаватись,
то я вас запрошу [співає стара баба]
[2, арк. 8].
24. Ой на горі, на горі, сиділа ворона,
Заграйте ми музики, чорна я си чорна
[2, арк. 8].

25. Дякую музики, що сь ти файно грали,
І тим дурнуватим, що мені співали
[2, арк. 8].

26. Дякую вам музиченьки, що ви відгравали,
Щоби ви по смерті, до неба дістали.
Не до того неба, де ангели гуляють,
А до того неба, де кури сідають [2, арк. 8].

Дружбам

27. Я за дружбою, я за дружбом, де мій дружба ходить,
А мій дружба поза хати старі баби водить
[2, арк. 8].
28. Іде дружба до стола, кучері трясуться,
Дала б йому на дзигари, та ще кури не несуться
[2, арк. 8—9].
29. А наш дружба такий малий, як мізинний палець,
Були б його миші з'їли, думали, що смалець
[2, арк. 9].
30. А наш дружба такий файний, як намальованийий,
Сподобався він мені і ще моїй мамі [2, арк. 9].
31. Іде дружба до стола, та й паличку струже,
Як же його не любити, коли файний дуже
[2, арк. 9].
32. А наш дружба такий є, що ногами дригає,
Дати йому таку річ, буде дригав цілу ніч
[2, арк. 9].
33. Усі люди, усі люди, де наш дружба дівся,
А наш дружба під припічком, ковбасов заївся
[2, арк. 9].
34. Пішов дружба на базар, купив собі гуску,
Всю дорогу цілував, думав, що Маруську
[2, арк. 9].
35. Попід ліс, попід ліс, каченята лізли,
Усі хлопці мають вуса, а тобі облізли
[2, арк. 9].

Хлопцям

36. Хвалився мій милий, що він в інституті,
Він возить мусор по львівським маршруті
[2, арк. 9].
37. Хвалився мій милий, що він найфайніший,
Досить дитько чорний, а він ще чорніший
[2, арк. 9].

38. *А я хлопець молодий, та й гризоту маю,
Хотів ся оженити, дівки ся встидаю*
[2, арк. 9—10].
39. *А я хлопець молодий, пошиваю хату,
Діти йдуть до школи, кличуть мене тату*
[2, арк. 10].
40. *Ой казали женитися, а я плакав дуже,
А хто буде виганяти кури з кукурудзи*
[2, арк. 10].
- Співають гості**
41. *А ми з'їли все з тарілок, а ви їжте з миски,
Візьміть собі костюмахи, та й закрийте писки*
[2, арк. 10].
42. *У [назва села, вулиці] нема дров, нема чим палити,
У [назва села, вулиці] нема хлопців,
нема, що любити* [2, арк. 10].
43. *А ти мені не співай, молодий співаку,
Тебе змайстрував за стодолом в маку*
[2, арк. 10].
44. *В [назва села, вулиці] загорілось,
в [назва села, вулиці] трісло,
В [назва села, вулиці] нема хлопців,
лиш саме каліцтво* [2, арк. 10].
45. *Ой ніхто так не співає, як той наш Микола,
Як заграє коломийки, летить баба гола*
[2, арк. 10].
46. *Подер ми ся черевик, та й на праві нозі,
Сподобався мені хлопець, що стоїть в порозі*
[2, арк. 10].
47. *Ой піду я на майдан, там я ся оженю,
Візьму собі таку жінку, сховаю в кишеню*
[2, арк. 10].
48. *Ой піду я на майдан, вуса си підкручу,
Котра дівка буде файна, я ї збаламучу*
[2, арк. 10—11].
49. *Ой ішов я до дівчини через перелази,
Якийсь дідько мене вдарив, щось чотири рази.
Я до нього пане, пане, за що мене б'єте,
І він мене п'ятий раз, дівчат не дурити*
[2, арк. 11].
50. *А я ще не парубок, но вже парубчуся,
Попід чужі воротоньки цілуватись вчуся*
[2, арк. 11].
51. *Ой згадаю я той день, як я був шофером,
Штани ми ся розірвали, я латав папером*
[2, арк. 11].
52. *Теперішні хлопці так постановили,
Як би свині диплом мали, то би ся женили*
[2, арк. 11].
53. *Ой горіла скирда на чотири боки,
Ти будеш ще кавалером, дідько знає доки*
[2, арк. 11].
54. *Ой чий же то парубок, до війська се стров,
А як вийде на вулицю, гусака се бов* [2, арк. 11].
55. *Ой сусіде, сусідоньку, що з тобом за дідько,
Що на твоїй голові, так волосся рідко*
[2, арк. 11].
56. *[назва села] хлопці, такі гонорові,
Вони мають носи, як банки літрові* [2, арк. 11].
57. *На лужку, на лужку, там пасуться коні,
Наші хлопці такі гонорові, як пси на припоні*
[2, арк. 11].
58. *Ой ми файно заспівав, що за парубочок,
Я ся добре придивляю, а то фірмана синочок*
[2, арк. 12].
59. *А те ваше село тільки підпалити,
Є вас хлопців до холери, нема що любити*
[2, арк. 12].
60. *А ми таких співаків міняли на злото,
Що у Львові на базарі грузили болото*
[2, арк. 12].
61. *Ой чий же то парубочок, такий, як дубочок,
Має волос кучерявий, брови як шнурочок*
[2, арк. 12].
62. *Я думала, що то цвіт, а то була рожка,
Я думала, що то хлопець, а то кара Божа*
[2, арк. 12].
63. *Ой горіла скирда сіна, а друга ячменю,
Як си здіблю з жигулями, тоді ся оженю*
[2, арк. 12].
64. *Теперішні хлопці, то тая відрада,
Питаються чи є хата, і чи йде Канада.
Теперішні хлопці, то тая відміна,
Не шукають жінки, а шукають вина*
[2, арк. 12].

65. В [назва села, вулиці] нема плотів,
тільки но городять,
В [назва села, вулиці] нема хлопців,
тільки но ся родять [2, арк. 12].
66. Ой чия то дівчинонька, така гарна й пишна,
Одна губа, як халява, а друга, як пришва
[2, арк. 12].
67. А із мого черевика тягнеться шнурівка,
Ти би того не співала, як би була дівка
[2, арк. 13].
68. Ой дівчино дівчинонько, яка ти розлізла,
Дві години по драбині по цибулю лізла
[2, арк. 13].
69. На полиці молоко у червонім збанку,
Дякую ти, дурна дівко, за таку співанку
[2, арк. 13].
70. Ой чия ж то дівчинонька так ся гонорує,
Ліву ногу закидає, а правою гальмує [2, арк. 13].
71. Ой хто то ми заспівав, чи баба, чи дівка,
Попід очі почорніло, точно як жидівка
[2, арк. 13].
72. Ти дівчино не співай, голосу не маєш,
Бо ти виєш, як собака, і ся не встидаєш
[2, арк. 13].
73. Дарую тя [що дарують], на червону миску,
Всі гроші з посагу сховай на колицку [2, арк. 13].
74. Дарую тя [що дарують], на чотири канти,
Щоби сь мала штири хлопці, і всі музиканти
[2, арк. 13].
75. Дарую тя [що дарують], червону троянду,
Щобись народила, футболну команду.
Не тоту команду, що футбол грає,
А тоту команду, що дівчат кохає.
До тої команди, та ще золотого,
До тої команди, та ще запасного [2, арк. 13].
76. Кувала зозуля на городі в бобі,
Як ми ся любили, подружечко обі.
А ми ся любили, як права рученька,
Тепер розійдемся через козаченька.
Подружечко моя, що тобі здається,
Така молоденька, а вже відається.
Кувала зозуленька, на городі в зіллю,
Хоч си погуляю, в тебе на весіллю.
- Хоч си погуляю, хоч си поспіваю,
Такої подруги я більше не маю.
А ми ся любили, як горобці в стрісі,
Тепер розійдемся, як голос по лісі.
Жала я пшеницю, складала в копиці,
З ким я, товаришенько, виїду на вулицю.
Обі на музики, обі на весілля,
Обі ми до клубу, як прийде неділя.
Шануй чоловіка, як вірну подругу,
А я собі знайду товаришку другу [2, арк. 14].
77. Летіла зозуля, і стала кувати,
А сестра сестричку піде дарувати.
Нагадай си сестро, як ми ся любили,
Як одне ми ябко на двоє ділили [2, арк. 14].
78. А в [назва села, вулиці] нема возів,
самі тарадайки,
У [назва села, вулиці] нема хлопців,
лиш самі лупайки [2, арк. 14].
79. Побилися тарілки, побилися миски,
Позбирайте черепки, закрийте писки.
[Відповідь]
Позбираєм тарілки, позбираєм миски,
Поскладаєм черепки, не заткаєм писки
[2, арк. 14—15].
80. Ой що там ся обізвало, витріщило очі,
Сидить пнеться як та курка, що нестися хоче
[2, арк. 15].
81. Не дивуйтесь люди, що він так співає,
Він з тої горілки, розуму не має [2, арк. 15].
82. Не співай, не співай, не порть ми гонору,
Якщо хочеш поспівати, вийди за комору
[2, арк. 15].
83. Ой чий же то парубок, чи не того вуйка,
Чогось весь почервонів, а під носом булька
[2, арк. 15].
84. Ой чий же то парубочок, крутиться як дзига,
Та й на дівок поглядає, ще й ногами дрига
[2, арк. 15].
85. А ти мене не чіпай, ти мене не рухай,
Якщо в тебе щось свербить, піди ся почухай
[2, арк. 15].
86. А ти мені не співай, не дри собі горла,
Розпустив си свою морду, як німецькі жорна
[2, арк. 15].

87. *А ти мені не співай, ти паскудна рожа,
У колгоспі є свиня, до тебе похожа* [2, арк. 15].
88. *Ой чий то парубочок так ся гонорує,
Одном ногом закидає, а другом гальмує* [2, арк. 15].
89. *Живе син у батька, гривом заростає,
Хоче ся женити, розуму не має* [2, арк. 16].
90. *Ой не співай, ти паскудо, тобі не співати,
Тобі тільки із свинями корита лизати* [2, арк. 16].
91. *Ой стояло молоко, у червонім збанку,
Дякую ти дурнуватий, за твою співанку* [2, арк. 16].
92. *Породила тебе мати на самого Спаса,
Дала тобі таке личко, як у Фантомаса* [2, арк. 16].
93. *Ой у лісі під дубком, сидів пес кудлатий,
Усі люди в селі кажуть, що ти дурнуватий* [2, арк. 16].
94. *Заспівай, заспівай, заспівай ще капку,
Як заріжу стару льоху, дам вуха на шапку* [2, арк. 16].
95. *Ой піду я на майдан, куплю си колодку,
І тебе я дурнуватий, запрю у виходку* [2, арк. 16].
96. [Назва села] хлопці, такі виховані,
Поставали коло столу, як німецькі танки [2, арк. 16].
97. *Не співай, не співай, бо не маєш нюти,
Маєш шию як гусак, не можеш тягнути* [2, арк. 16].
98. *А я таких співаків виділа у Львові,
Їхало їх двадцять штири на здохлій корові* [2, арк. 16].
99. *Ой стояла на містку, дивилася в воду,
Я такого дурака не виділа зроду* [2, арк. 17].
100. *А я таких співаків, виділа сто сорок,
Що у Львові гуляли сім-сорок* [2, арк. 17].
101. *Я по чотири наливаю, по чотири випиваю,
По чотири бабів воджу, і нікотрій не догоджу* [2, арк. 17].
102. *Не співай, не співай, не співай нікому,
Заспіваєш свої мамі, як прийдеш додому* [2, арк. 17].
103. *А ти мені не співай, не крути язика,
Тільки став посеред хати, і виєш як сука* [2, арк. 17].
104. *Попід ліс, попід ліс, телішки покочу,
Як би ви, мамо, знали, як я жінки хочу* [2, арк. 17].
105. *На моїм подвір'ї виростили три дуба,
Йшов до мене хлопець, вибив собі зуба.
Чи то так не видно, чи не придивився,
Що він так до дуба, до дуба влупився* [2, арк. 17].
106. *Не співай, не співай, бо то так задурно,
Запросили на весілля, поведься культурно* [2, арк. 17].
- Старості**
107. *А староста старостині зробив дірку на коліні,
Якби був ще трошки далі, був би сидів у криміналі* [2, арк. 17].
108. *Наш староста упав з моста, побив си яйчка,
Старостина позбирала, буде смаженичка* [2, арк. 18].
109. *Як я собі нагадаю, як ми з дідом жили,
Як дідуньо на ровері солону возили.
Як їхали попід гору, там дівки стояли,
А дідуньо задивились, та й з ровера впали* [2, арк. 18].
110. *Сидить дідо на загаті, та й тримає дві лопаті,
Одна така, друга з глином, дусит бабу під перином* [2, арк. 18].
111. *Лізла баба по драбині, та й упала межі свині,
Дід подумав, що то грушка,
та й підставив капелюшка* [2, арк. 18].
112. *Весіле, весіле — зарізали рака,
А всім гостям по кусочку, господарю — срака* [2, арк. 18].
113. *Ой тату, ой тату, я ваша дитина,
Мені ся належить легкова машина.
Легкова машина, мурована хата,
Щоб я пам'ятала, що я мала тата.
Ой мамо, ой мамо, я ваша дитина,
Мені ся належить, подушка й перина.*

Подушка й перина, корова з телятком,
Щоб я не ходила по селу з горнятком.
Ой бабцю, ой бабцю, я ваша онучка,
Мені ся належить золота обручка.
Ой діду, ой діду, я ваша онучка,
Мені ся належить вся ваша получка
[2, арк. 4—5].

**Співанки виконували під час обдаровування,
с. Новоставці**

- 114.** В гайочку зеленім закувала зозуленька,
Прийшла тебе привітати матуся рідненька.
В гайочку зеленім защебече соловейко,
Прийшов тебе привітати
батенько рідненький.
Ой схилися бабці низько, поцілуй же в руку,
Що зуміли дочекати привітатъ онука.
Поцілуй ти братову, поцілуй же брата,
Щоби хата та твоя була все багата.
Зацвіли в городі фіалки дрібненькі,
Прийшли тебе привітати сестрички рідненькі
[2, арк. 19].
- 115.** Наш староста, як той пес голову схиляє,
Обікрав усі комори, каже ніц не знає
[2, арк. 19].
- 116.** А ті гроші на права, що кладе в тарілку,
Твоя рідна братова і ще на горілку [2, арк. 19].
- 117.** На городі, на ставочку, крякають качата,
Стрийна з стрійом виглядають, немов молодята
[2, арк. 19].
- 118.** Що се тягнеш перший раз, голову схиляєш,
Випий з швагром по сто грам, бо ти від'їжджаєш
[2, арк. 19].
- 119.** Де староста? Де староста? Де староста дівся?
А староста під столом попелом об'ївся
[2, арк. 19—20].
- 120.** Ой знати, знати, що вже жонатий,
Скулився, згорбився, як пес кудлатий
[2, арк. 20].
- 121.** Ой знати, знати, що оженився,
Скулився, згорбився, ще й зажурився
[2, арк. 20].
- 122.** Якби м була знала, що піду від мами,
Була б не садила рожі під вікнами.
Рожу посадила, рожка ся приймала,
А я своїй мамі жалю наробила [2, арк. 20].
- 123.** Не літай, мутелю, попід білу стелю,
Не змітай порошоків на мою постелю.
На моїй постелі подушки біленькі,
А до мене ходить хлопець молоденький
[2, арк. 20].
- 124.** Дарую тя, сестро, правою рукою,
Щоб ты щастя плило, як вода рікою
[2, арк. 20].
- 125.** Дівчата, дівчата, збирайте барвінок,
Бо журиються люди, що багато дівок.
Не журиються люди — якось воно буде,
Пройде рік за роком, жодної не буде
[2, арк. 20].
- 126.** А я собі господиня, нехай скажуть люди,
Штири фірі сміття в хаті, п'ята в сінях буде.
Прийшли купці з Львова сміття купувати,
А я стала, подумала, не хочу продати.
А ви купці, купці з Львова не шкодуйте гроші,
Бо прийдуть з Тернополя, заплащать дорожче
[2, арк. 20—21].
- 127.** Зацвіли в городі біленько сунічки,
Прийшли тебе привітати дворідні сестрички
[2, арк. 21].
- 128.** А ти Міша молодий, не ходив до войска,
Прийшов тебе привітати стрій
з Дніпропетровска [2, арк. 21].
- 129.** Траву кошу, траву кошу, трава зеленіє,
А за добрим чоловіком жінка молодіє
[2, арк. 21].
- 130.** А ти Міша на ті гроші накупи си вівців,
То прийшли тя привітати гості з Требухівців
[2, арк. 21].
- 131.** А той вуйко на живіт, приліпив си чайник,
І так ходи по селі, каже, я начальник
[2, арк. 21].
- 132.** Ой зірвала я троянду, і так в руки коле,
Вже би я ся віддавала, но ходжу до школи
[2, арк. 21].
- 133.** А вас вуйку породили на самого Спаса,
Тому у вас такі вуса, як у Фантомаса
[2, арк. 21].
- 134.** Я вам скажу люди, що б ви си думали,
То є гості і зі Львова, щоб ви добре знали
[2, арк. 21].

135. *Ой, що то за пані у зеленій блузі,
Вона її заробила в Радянськiм союзi [2, арк. 21].*
136. *Ой ніхто так не співає, як той соловейко,
Ой ніхто так не вітає, як хресний батенько
[2, арк. 22].*
137. *Ой що то за парубок, так ся парубочит,
На городі купка гною, він не перескочит
[2, арк. 22].*
138. *Ой нема, ой нема, пішла по опеньки,
До роботи її нема, но на витрибенки
[2, арк. 22].*
139. *Ой ішла я з весіля, сперлася на плоти,
А я більше заробила, ніж ти на роботi
[2, арк. 22].*
140. *Сварилися двi kobitи за головку маку,
Одна другiй не стерпіла — покусала сраку
[2, арк. 22].*
141. *А я хлопець молоденький, в білі штани вбрався,
Як прийшов я на весілля, на порозі всрався
[2, арк. 22].*
142. *Я за дружбом, я за дружбом, де дружба подівся?
Дружба сидить у куточку попелом заївся
[2, арк. 22].*
143. *Я за дружбу, я за дружбу, де дружба подівся?
Дружба сидить за хлівом, бо грушок об'ївся
[2, арк. 22].*
144. *В сiнях за дверима стояла лопата.
Чого ся не жениш холеро зубата? [2, арк. 22]*
145. *Гоча-га, го-ча-га горілка з Бучача,
Келішок з Трeмбовля, дай Боже здоровля!
[2, арк. 22]*
146. *А мій милий такий добрий, солодий від торта,
А як часом ся скажит, страшніший від чорта
[2, арк. 23].*
147. *Ой піду я на базар, та й накуплю лижок,
Буде з мене господиня, бо м широка в крижах
[2, арк. 23].*
148. *Летіла возуля, сіла на загаті,
Нині наші молодята будуть спати в хаті
[2, арк. 23].*
149. *Ой на дворі завірюха, залетіла в писк муха,
Штири воли запрягали, з писка муху витягали
[2, арк. 23].*
150. *Як я їхав — вуйна прала, я ї просив — вуйна дала.
А хто винен? — вуйна винна,
вуйна дати не повинна [2, арк. 23].*
151. *Ой нема, ой нема, пішла по малини,
До роботи її нема, за хлопами гине [2, арк. 23].*
152. *Траву кошу, траву кошу, трава зелененька,
Вже би може віддавалась, но ще молоденька
[2, арк. 23].*
153. *Або мене воженіт або ми віддайте,
Або мене до колгоспу за бугая дайте [2, арк. 23].*
154. *Що стоїш ти за столом і не мовиш звуку,
Випий з стрийом по сто грам. Поцілуй му руку
[2, арк. 23].*
155. *Стрийв маєш ти багато, а вуйка одного,
То тисни му добре руку, бо ще тільки твого
[2, арк. 23].*
156. *А до Львова недалеко, часто ти не їздив,
Вуйна гроші покладе, щоби ти приїздив
[2, арк. 24].*
157. *Подивіться люди, як той пан вітає,
Ставить гроші на тарілку і ще гроші має
[2, арк. 24].*
158. *А ви люди не жартуйте, по сто рублів подаруйте,
Треба ліжки, треба миски, треба доброї колиски.
А ще дайте сто долярів,
щоби були господарі,
Мамо дайте на перину,
тату дайте на машину [2, арк. 24].*
159. *Паде дощ, паде дощ, а я сижу в ямі,
Не чіпайте мене хлопці, бо я скажу мамі
[2, арк. 24].*
160. *Ой на горі, на горі стояла коцюба,
А то мені заспівала, що не має зуба [2, арк. 24].*
161. *Ой ніхто так не дарує, як вуйна дарує,
Рубель дала, два забрала, ще й ся гонорує
[2, арк. 24].*

1. Архів Інституту народознавства НАН України. — Ф. 1. — Оп. 2. — Од. зб. 617. — 64 арк.

2. Архів Інституту народознавства НАН України. — Ф. 1. — Оп. 2. — Од. зб. 618. — 24 арк.
3. Архів Інституту народознавства НАН України. — Ф. 1. — Оп. 2. — Од. зб. 696. — 57 арк.

Volodymyr Konopka

WEDDING REHEARSALS («VIVATY»)
OF WEST PODILLYA (on materials

from the village of Novostavtsi Buchatskyi and the village
of Sorotske, Terebovlianskyi district of the Ternopil region)

Short wedding songs, which were performed during the feast
and gossiping in the West Podillya, in particular, in the villages
of Novozavtsy Buchatsky and Sorotsk Terebovliansky district,
Ternopil region are published.

Keywords: Western Podillya, wedding songs, repossessions,
vivaty.

Володымыр Конопка

СВАДЕБНЫЕ ПЕСНЕПЕВЫ («ВИВАТЫ»)
ЗАПАДНОГО ПОДОЛЬЯ

(на материалах с. Новоставцы Бучацкого и
с. Сороцкое Теребовлянского р-нов Тернопольской обл.)

Публикуются короткие свадебные песни, которые испол-
няли во время застолья и одаривания на Западном Подо-
лье, в частности в селах Новоставцы Бучацкого и Сороц-
кое Тернопольского района Тернопольской обл.

Ключевые слова: Западное Подолье, свадебные песни,
перепевы, виваты.